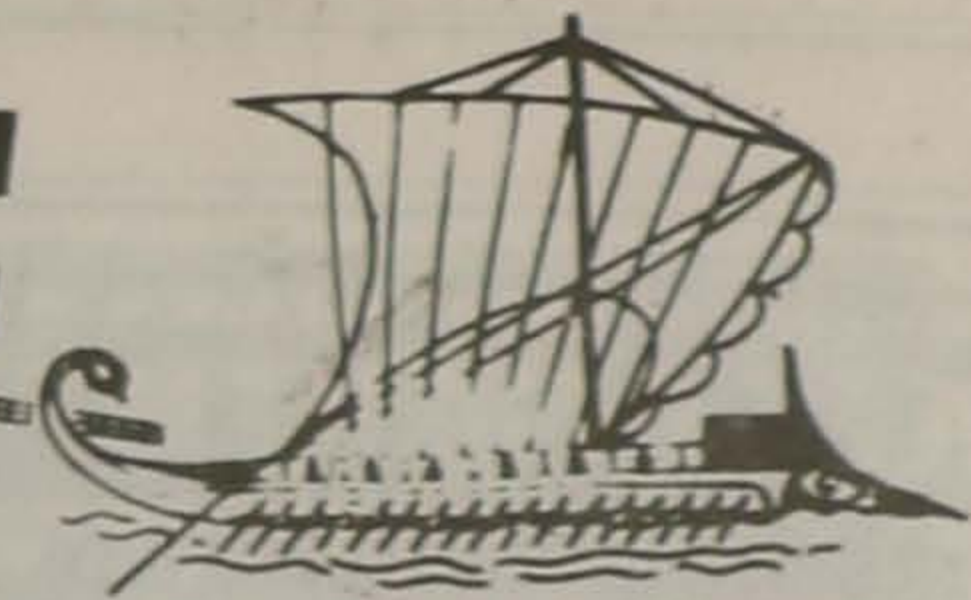

ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ

ΕΤΟΣ 7ο Αρ. Φύλλου 68 ΜΗΝΙΑΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ ΑΠΡΙΛΤΣ - ΚΑΛΟΜΗΝΑΣ 1995

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Τιμήθηκε στη Βέροια η μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου

Στη φωτογραφία ο υφυπουργός κ. Μιχάλης Χρυσοχοϊδης, ο βουλευτής κ. Γιώργος Παπαστάμκος, ο Νομάρχης κ. Ανδρέας Βλαζάκης, ο Δήμαρχος κ. Γιάννης Χασιώτης, ο Αντιδήμαρχος κ. Μενέλαος Ποτούριδης, ο Δημοτικός Σύμβουλος κ. Ευστάθιος Παναγιωτίδης, ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μιχαηλίδης κ.α.

Για τις εκδηλώσεις από την Ευξεινο Λέσχη Βέροιας ανακοινώθηκαν τα εξής:

Σύμφωνα με το πρόγραμμα της Νομαρχίας Ημαθίας πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 21/5/1995 στον Ιερό Ναό Αγ. Αντωνίου Βέροιας Αρχιερατική Θεία Λειτουργία και επιμνημόσυνη δέση, χοροστατούτος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη κ. Παντελεήμονος, για να τιμηθεί η μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου.

Το πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε στο ναό το μέλος της Ευξει-

νου Λέσχης Οικονομολόγος - Συγγραφέας κ. Γιάννης Μελετιδης.

Μετά τη Θεία Λειτουργία ακολούθησε δέση μπροστά από το μνημείο του εθνομάρτυρα Νίκου Καπετανίδη, στην ομώνυμη πλατεία. Εγιναν στη συνέχεια τα αποκαλυπτήρια επιγράμματος, αφιερωμένου στην προσφορά του εθνομάρτυρα από τον Πρόεδρο της ΕΛΒ κ. Γιάννη Μιχαηλίδη. Το επιγράμμα είναι έργο του Φιλολόγου - Επιγραμματοποιού π. Θωμά Γαβριηλίδη, μέλους της ΕΛΒ.

Ακολούθησε στη συνέχεια κατάθεση στεφάνων από τις Αρχές και τους

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ.κ. Παντελεήμων κατά την δοξολογία.

εκπροσώπους των διαφόρων φορέων, ενώ τιμές απέδωσε τμήμα στρατού.

Τις εκδηλώσεις τίμησαν με την παρουσία τους ο υφυπουργός Εμπορίου κ. Μιχάλης Χρυσοχοϊδης, ο βουλευτής κ. Γιώργος Παπαστάμκος, ο Νομάρχης Ημαθίας κ. Ανδρέας Βλαζάκης, ο εκπρόσωπος του Στρατιωτικού Διοικητή Β' Σ.Σ., ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Γιάννης Χασιώτης, ο Δ/ντής της Αστυνομίας, εκπρόσωποι άλλων υπηρεσιών - οργανισμών, φορέων και πλήθος κόσμου.

Εντυπωσιακά δε ήταν και η παρέλαση του ζωοκόφρου τμήματος της Λέσχης. Παράλληλες εκδηλώσεις για την ημέρα μνήμης της γενοκτονίας

των Ελλήνων του Πόντου έγιναν επίσης από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Καλλιθέας και από την Κοινότητα Πατριδας, με ομιλητή το μέλος της ΕΛΒ, νομικό - ιστορικό της πόλης μας, κ. Γιώργο Χιονίδη.

Αιώνια ας είναι η μνήμη των θυμάτων της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου".

Η ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ
Κορυφώθηκαν φέτος στην Ελλάδα και στο εξωτερικό οι εκδηλώσεις για την επέτειο της γενοκτονίας του Ελληνισμού του Πόντου από το κεμαλικό καθεστώς και τους νεοτούρκους, που στις αρχές του 20ού αι. οδήγησαν στο θάνατο 352.000 Έλληνες. Η γενοκτονία, μετά από 70 χρόνια, και με την ευαισθητοποίηση ορισμένων ανθρώπων, εκπροσώπων ποντιακών φορέων και επιστημόνων, που έδωσαν και δίνουν αγώνες για το δικαίωμα στη μνήμη, άρχισε να τηρείται από την επίσημη πολιτεία.

"Αιώνια αυτών η μνήμη".

ΔΗΜΗΤΡΗ ΨΑΘΑ ΓΗ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Δεν άργησε να φτάσει η σειρά της δίκης των Τραπεζουντιών. Πόσο δεν τους έλειπε το θάρρος ούτε την κρίσιμη τούτην ώρα που βρισκόντουσαν κατόντι του θανάτου, δείχνει η περήφανε στάση του εκδότη της "Εποχής", όπως αναφέρει ο Σταύρος Νικολαΐδης στον "Θρήνο" των πόλεων και των ηρώων του Πόντου: "Όταν ο πρόεδρος Ερίν μπέης του ανέγνωσε το κατηγορητήριο, ότι επεδίωκε την ανεξαρτησία του Πόντου, ο Τραπεζούντιος δημοσιογράφος Νίκος Κοπετανίδης, τον διέκοψε:

- Όχι, κύριε πρόεδρε! Εγώ ήθελα την απ' ευθείας ένωση του Πόντου

ΧΡΟΝΙΚΟ

με την Ελλάδα!..

Κάτω απ' τον ίσκιο της αγκύνης χρειάζοταν θάρρος υπεράνθρωπο για να μπορεί να μιλά έτσι. Αγωνιστής όμως άφοβος, αληθινός και συνεπής με τα γραφτά του μέχρι την έσχατη ώρα, ψυχή μέχρι τα τρισοβάθ της ελληνική, αντίκρουσε τον θάνατο με κοιταφρόνια. Στο τελευταίο γράμμα που έστειλε στο σπίτι του έγραφε:

"Θα μάθετε από τους ολίγους που θα περισωθούν ότι μήτε το θάρρος μήτε η ψευκρομία μ' εγκατέλειψαν ως την τελευταία μου στιγμή... Εν τούτοις η ψυχή μου θα

ρύτατα πενθεί διότι σας αφήνω για πάντα... Τέτοιος θάνατος σαν τον δικό μου είναι ωραίος, δοξασιμένος... Γι' αυτό μη λησθεύετε... Εσύ μου είδα μου, εγκοιτίρησε. Είμηση στα στήθια σου και τ' όνομά σου με το θάνατό μου... Ο θάνατος είναι τιμή για όλους μας. Θαρσαίτε και κορτερείτε, μη φοβά κανείς πεθαίνει..."

Στο ύστατο γράμμα προς την οικογένειά του έγραφε ο Κοπετανίδης: "Η μητέρα μου ως είναι καρτερική, ως υπομένει. Η ζωή είναι πόθος. Ας παρηγορηθεί που κοινών στρατιωτής έπεσε για κάποιαν ιδέα... Ο πατέρας συνέκλεισε στην 3η σελ.

"ΑΡΓΟΝΑΥΤΗΣ"

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΕΥΞΕΙΝΟΥ ΛΕΣΧΗΣ
ΒΕΡΟΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΜΕΛΕΤΙΔΗΣ
Οικονομολόγος - Συγγραφέας
Θουκυδίδη 2 - Τηλ. 0331 - 25.282

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΤΣΙΚΑΣ & ΣΙΑ Ε.Ε.
"ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ"
ΤΗΛ. 0331/66.913 - FAX
0331/66.979

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ

Γωνία 16ης Οκτωβρίου - Διός
Τηλ. 0331 - 28.356

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ 1.000 δρχ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ"

* Οι στίλβες του "ΑΡΓΟΝΑΥΤΗ" είναι στη διάθεση όλων των αναγνωστών του

* Οι εργασίες πρέπει να στέλνονται αν είναι δυνατόν δακτυλογραφημένες

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή όχι δεν επιστρέφονται

Η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ**ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ**

ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ

*Όπως είναι γνωστό με το Ν. 2193/1994 (ΦΕΚ 32/Α/94) καθιερώθηκε η 19η Μαΐου ως ημέρα μνήμης της γενοκτονίας του Ελληνισμού του Πόντου.

Με το Π.Δ. 99/1994 (ΦΕΚ 78/Α/1994) έχει καθοριστεί με λεπτομέρεια το περιεχόμενο των εκδηλώσεων για την ημέρα αυτή, ο τρόπος οργάνωσης κ.λ.π.

Ο φετινός εορτασμός επειδή η 19η Μαΐου δεν συμπίπτει να είναι ημέρα Κυριακή θα γίνει την πρώτη Κυριακή μετά την 19η Μαΐου, δηλαδή στις 21 Μαΐου 1995.

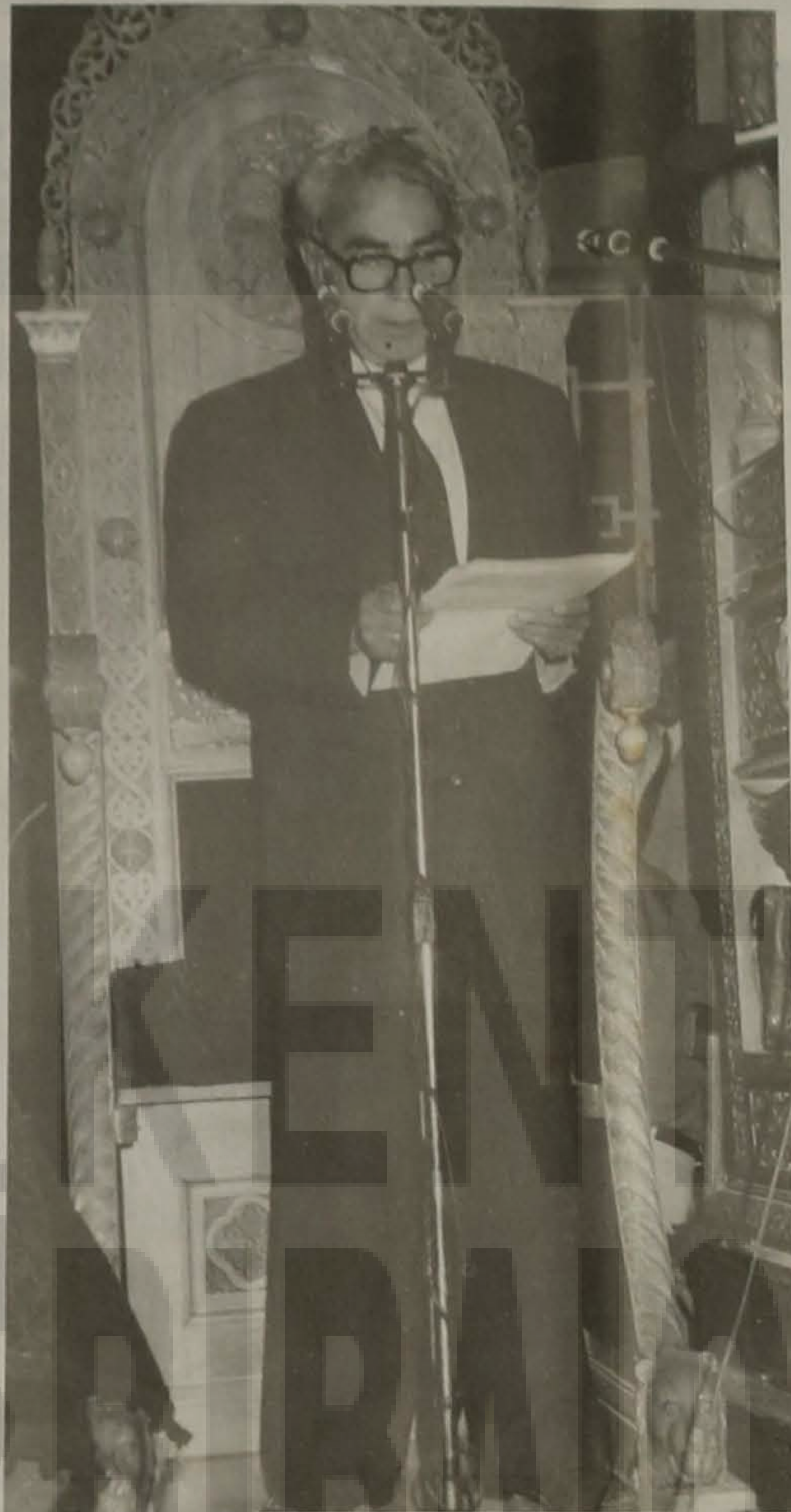
Ο εορτασμός αυτός έχει σκοπό να τονίσει ιδιαίτερα και να υπενθυμίσει τα γεγονότα της δραματικής περιόδου των διωγμών, της γενοκτονίας και του ξεριζωμού των Ελλήνων του Πόντου από την Οθωμανική κατοχή, που διήρκεσαν από το 1916 έως και το 1923 και είχαν σαν αποτέλεσμα να μετατρέψουν το λαό των Ποντίων σε ένα λαό προσφύγων και διασποράς.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων για τον προηγούμενο εορτασμό θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο 2 του Π.Δ. 99/1994.

Υστερα από τα παραπάνω παρακαλούμε να φροντίσετε να δοθούν έγκαιρα οι απαραίτητες οδηγίες στις υπηρεσίες και στις δημοτικές και κοινοτικές αρχές της περιφέρειάς σας, ώστε οι προαναφερόμενες εκδηλώσεις να έχουν πανεθνικό και παλλαϊκό χαρακτήρα και την αρμόζουσα ηαμπρότητα.

Ο αναπλ. υπουργός
Γ. Δασκαλάκης

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Ο ομιλητής κ. Γιάννης Μελετιδής.

Η Φιλαρμονική του Δήμου Βέροιας.

Τα τιμητικά τμήματα.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

1. Κυριακή 21-5- της δύσης του πλίου της
1995 21ης Μαΐου 1995.

α. Γενικός σημασιο- β. Φωταγώγηση όλων
λισμός από της ογδόν των δημοσίων, δημοτι-
πρωϊνής ώρας μέχρι και κών και κοινοτικών κα-

ταστημάτων, καθώς και των καταστημάτων των Ν.Π.Δ.Δ. και των Τραπεζών κατά τις βραδυνές ώρες ίης 21ης Μαΐου 1995.

2. Κυριακή 21-5- 1995

α. Χαιρετιστήριες βολές, με τη φροντίδα του Β' Σ. Στρατού κατά την

ανατολή και τη δύση του πλίου, καθώς και κατά τη δοξολογία.

β. Ωρα 07.30: Θα σπμάνουν χαρμόσυνα οι καμπάνες των εκκλησιών, οι δε φιλαρμονικές του Β' Σ.Σ. και του Δήμου Βέροιας, θα περιέλθουν τους δρόμους της πόλης παιανίζοντας θριαμβευτικά θούρια και εμβατήρια.

γ. Ωρα 08.00: Επίσημη έπαρση της σημαίας.

δ. Ωρα 09.30: Παράταξη στρατιωτικού αποσπάσματος και της Φιλαρμονικής του Β' Σ. Στρατού καθώς και αντιπροσωπειών σχολείων, προσκόπων και οδηγών προ του Ιερού Ναού Αγ. Αβτωνίου.

ε. Ωρα 09.45: Πέρασ προσέλευσης στον Ιερό Ναό Αγ. Αντωνίου των Αρχών και του Λαού.

στ. Ωρα 09.45: Πέρασ προσέλευσης των επισήμων.

ζ. Ωρα 10.00: Επίσημη δοξολογία με τη χορο-

Συνέχεια στην 3η σελ.

Το μνημείο του εθνομάρτυρα Νίκου Καπετανίδη στην ομώνυμη πλατεία, όπου κατατέθηκαν στέφανοι από το Νομάρχη Ημαθίας, τον εκπρόσωπο του Στρατηγού Διοικητή Β' Σ.Σ., Δήμαρχο Βέροιας, εκπροσώπους κομμάτων, εκπροσώπους Ποντιακών Σωματείων, εκπροσώπους Πολιτιστικών Συλλόγων, εκπροσώπους Νομικών Προσώπων, εκπροσώπους Συνοικιακών Συμβουλίων κ.α.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Στιγμιότυπο από την επιμνημόσυνη δέηση στο μνημείο του εθνομάρτυρα Νίκου Καπετανίδη.

Στιγμιότυπο από τα αποκαλυπτήρια του επιγράμματος του εθνομάρτυρα Νίκου Καπετανίδη. Το επίγραμμα είναι μία πνευματική προσφορά από καρδιάς του φιλόλογου - ιστορικού ερευνητή και επιγραμματοποιού κ. Θωμά Γαβριηλίδη. Σημειώνεται ότι το επίγραμμα χαραχτηκε σε μαρμαρίνη πλάκα και τοποθετήθηκε στη νότια παραστάδα της αψίδας Νίκου Καπετανίδη με πρωτοβουλία της ΕΛΒ. Στη φωτογραφία ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μικαηλίδης.

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ

Συνέχεια από τη 2η σελ.

σασία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βεροίας και Νάουσας κ. Παντελεήμονος.

Εκφώνηση, μέσα στον Ιερό Ναό, του πανηγυρικού της ημέρας από τον Ιωάννη Μελετιδη, Οικονομολόγο - Συγγραφέα.

π. 10.30: Κατάθεση στεφάνων στο μνημείο του Νίκου Καπετανίδη της ομώνυμης πλατείας από τους:

- Νομάρχης Ημαθίας
  - Στρατηγό - Διοικητή Β' Σ.Σ.
  - Δήμαρχο Βεροίας
  - Εκπροσώπους των πολιτικών κομμάτων
  - Εκπροσώπους ποινικών οργανώσεων
  - Εκπροσώπους νομικών προσώπων που επιθυμούν να τιμήσουν την επέτειο
- θ. Σιγή ενός λεπτού -

Εθνικός Ύμνος

- 1. Τελετήρχης στον Ιερό Ναό Αγ. Αντωνίου καθώς και στον χώρο κατάθεσης στεφάνων ορίζε-

ται ο Μικαήλ Τσαντεκίδης, υπάλληλος της Νομαρχίας Ημαθίας (τηλ. 27.960).

ΔΗΜΗΤΡΗ ΨΑΘΑ

Η γη του Πόντου

Συνέχεια στην 3η σελ.

μου ας με συγχωρήσει για ό,τι τον πίκρανα... Η Αγγαία μου ας καρτερήσει, ας υπερηφανευθεί πως ο άνδρας της έπεσε για κάποια ιδέα... Η αδελφή μου είναι καρτερική, ας ενθαρρύνει αυτή... Ο αδελφός μου ας πείσει στον κοινωνικό αγώνα, διότι αφήνω υποχρεώσεις και βάρη πολλά... Εβούλεφα όσο μπορούσα για την πατρίδα... Από τη νέα γενιά πιστεύω τον υψώμό της..."

Το κατηγορητήριο που τον οδήγησε στην αγκύλη ανέφερε το "ελληνικό

φρονήματά του" - γιουβάν φριγκρινιέ - και "διότι εσκεπτετο και ενήργει μετ' άλλων να ιδρύσουν την Δημοκρατίαν του Πόντου". Η τελευταία του κραυγή όταν ανέβηκε στην αγκύλη ήταν:

- Ζήτω η Ελλάς!

Ετσι ηρωικά και περήφωνα πέθανε ο άφοβος δημοσιογράφος.

ΤΟ ΧΡΕΟΣ

Χρέος των ανθρώπων της δεύτερης και τρίτης γενιάς των προσφύγων είναι να δώσουν αγώνες για να αναγνωρισθεί διεθνώς η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, γιατί οι λαοί που δεν έχουν μνήμη, γρήγορα πεθαίνουν. Μπορεί στους βολεμένους του αθηναϊκού κράτους να τους βολεύει η λήθη, αλλά κάποια πρέπει να γραφτεί η ιστορία του αντάρτικου του Πόντου και των σφαγών που υπέστησαν, υποστηρίζοντας ότι είναι Έλληνες και διεκδικώντας τη δημιουργία ανεξάρτητης δημοκρατίας στον Πόντο. Έτσι χρέος όλων μας.

Ο φιλόλογος - ιστορικός ερευνητής και επιγραμματοποιός κ. Θωμάς Γαβριηλίδης, ενώ απαγγέλει το επίγραμμα:

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝΙΔΗ ΟΙ ΕΚ ΠΟΝΤΟΥ ΒΕΡΟΙΑΙΟΙ ΜΝΗΜΗΣ ΧΑΡΙΝ

Για την Ελλάδα στάθηκαν στα μαρμαρένια αλώνια του Πόντου κι όπως έπρεπε, Νίκο Καπετανίδη, σαν παλικάρι πάλεψες του Διγενή του Ακρίτα. Τα φτερωτά σου τ' άρματα, ψυχή, γραφίδα, πίστη, λεβεντονιέ, δεν μπόρεσε κάροντας να τ' αγγίξει κι ευθύς για σένα ανοίξανε τα δώματα του Θάημπου.

Για πέιμε λάρα μ' έμαρφον
πώς αγροικός στ' όλια,
και το λαλόπος το γλυκεόν,
πώς παίρ λαρών τα πόνε:

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΤΕΦΑΝΩΝ

Ο Νομάρχης Ηρακλίας κ. Ανδρέας Βλαζάκης.

Ο Δήμαρχος Βέροιας κ. Γιάννης Χασιώτης.

Ο Πρόεδρος της ΕΛΒ κ. Γιάννης Μιχαηλίδης.

Ο Πρόεδρος του Μορφωτικού Συλλόγου Καλλιθέας κ. Κωνσταντινίδης.

Ο κ. Λάμπρος Κυριακίδης εκ μέρους Εθνικής Αντίστασης.

19 ΜΑΙΟΥ 1995

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΠΟΝΤΙΑΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

1923 - 1995: 72 χρόνια από την Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού από τις ορδές του κεμαλικού καθεστώτος και των νεοτούρκων

350.000 νεκροί και θύματα της τουρκικής θηριωδίας

ΑΓΩΝΙΖΟΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ:

- Την παγκόσμια καταδίκη της Τουρκίας για την σε βάρος μας γενοκτονία

- Την αναγνώριση της γενοκτονίας από την Τουρκία και τους διεθνείς οργανισμούς

- Το πέρασμα της τρισεχιάχρονης ιστορίας του Ποντιακού Ελληνισμού σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης

- Την άμεση αποκατάσταση των νεοπροσφύγων Ελληνοποντιών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης

- Την αντιμετώπιση των προβλημάτων του ελληνισμού που ζει στις δημοκρατίες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης

- Υλοποίηση της πρότασης του Γ' Παγκόσμιου Συνεδρίου Ποντιακού Ελληνισμού για χρηματοδότηση από το ελληνικό κράτος της παραγωγής κινηματογραφικής ταινίας με θέμα "Η Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού" που θα προβληθεί σ' όλο τον κόσμο.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ